

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач кафедри
педагогіки та освітнього менеджменту

« 28 » серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВВЗ.2.06 ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ

(шифр і назва дисципліни)

Спеціальність 013 Початкова освіта

(шифр і назва напрямку підготовки/спеціальності)

Освітньо-професійна програма: Початкова освіта

(назва освітньої програми)

Факультет/інститут початкової освіти

(назва факультету/інституту)

Робоча програма з навчальної дисципліни «Історія педагогіки» для студентів спеціальності 013 Початкова освіта

Розробники: Пашенко Д. І., д.п.н., професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту;
Кудла М. В., к.п.н., доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту

Протокол № 1 від «28» серпня 2019 р.

Завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту

(підпис)

(Коберник О. М.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету початкової освіти

Протокол № 1 від «30» серпня 2019 року

Голова науково-методичної комісії факультету початкової освіти

(підпис)

(Ящук О. М.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: <u>01 Освіта</u> (шифт і назва)	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність: <u>013 Початкова освіта</u> (шифт і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		–	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – <u>мікродослідження</u> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		–	3-й – 4-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Освітній ступінь: <u>магістр</u>	–	6 год.
		Практичні, семінарські	
		–	4 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		–	80 год.
		Індивідуальні завдання:	
		–	–
		Вид контролю	
–	залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання -

для заочної форми навчання - 11/89

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення курсу – висвітлити теорію та практику єдиного всесвітньо-історичного педагогічного процесу, розкрити закономірності становлення школи, народної освіти. Програмою передбачено виклад історії педагогіки в тісному зв'язку з історією людства, зміною суспільно-економічних формацій. Пізнання витоків історії педагогіки і процесу її розвитку, світової педагогічної спадщини сприяє формуванню світогляду майбутніх спеціалістів, здатності до аналізу, порівняння певних педагогічних явищ в їх історичній ретроспективі.

Завдання курсу:

- сформувати цілісну систему знань про історико-педагогічні процеси, явища та факти;
- забезпечити оволодіння кращими здобутками світової та української педагогіки, виробити вміння застосовувати їх у сучасних умовах, здійснювати пошукову діяльність, розвивати творчий потенціал;
- розкривати внутрішні закономірності й специфічні ознаки, притаманні розвитку школи, вихованню й педагогіки українського народу та інших народів;
- формувати цілісну картину світу, професіональний педагогічний світогляд.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

ЗК 5 – здатність вчитися та оволодівати знаннями. Самостійно набувати нові знання й вміння та використовувати їх у стандартних та нових ситуаціях, розвивати власний інтелектуальний потенціал.

ФК 5 – психолого-педагогічна.

Здатність до розвитку учнів початкової школи як суб'єктів освітнього процесу через знання та розуміння фундаментальних основ психологічної та педагогічної наук.

ФК 8 – здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу. Аналізувати та критично осмислювати інформацію для вирішення науково-дослідних і практичних завдань у закладах початкової освіти.

Очікувані результати навчання:

ПРН 1. Знати завдання, зміст, основні поняття та категорії, методичний інструментарій, сучасні концепції розвитку педагогічної/психологічної науки; розуміти закономірності розвитку особистості та особливості її поведінки в суспільному середовищі; визначати найоптимальніші педагогічні/психологічні ідеї зі спадщини минулого з метою творчого застосування у шкільній практиці.

ПРН 7. Досліджувати інформацію: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати та систематизувати.

ПРН 11. Володіти когнітивно-творчими якостями: інтелектуальною активністю, гнучкістю й оригінальністю мислення, інтуїцією, критичністю тощо.

ПРН 23. Бути наполегливим у вирішенні професійних завдань та взятих зобов'язань, нести соціальну, етичну відповідальність за внесок/результати професійної діяльності.

3. Мова навчання

Мова навчання: українська.

4. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Історія зарубіжної школи і педагогіки

Тема 1. Освіта й виховання у світовій суспільній цивілізації. Педагогічна думка епохи Античності.

Предмет і завдання історії педагогіки. Підходи світової науки до виникнення виховання. Виховання у первісному суспільстві. Виникнення перших шкіл у світовій цивілізації. Виховання у Древній Греції. Древньогрецькі філософи про формування людської особистості (Сократ, Платон, Аристотель, Демокрит). Школа і педагогіка Стародавнього Риму.

Тема 2. Школа й педагогіка Середньовіччя

Загальна характеристика епохи Середньовіччя. Система середньовічних шкіл. Система лицарського виховання. Виникнення освіти для дівчат. Виникнення перших університетів у Західній Європі та організація навчання.

Тема 3. Школа й педагогіка епохи Відродження

Культура епохи європейського Відродження. «Будинок радості» Віторіно да Фельтре. Поєднання навчання з продуктивною працею Томаса Мора й Томазо Кампанелли. Гуманістичні ідеї освіти й виховання (Ф. Рабле, Е.Роттердамський, М. Монтень).

Тема 4. Педагогічна теорія Я. А. Коменського

Світогляд Коменського та його завдання виховання особистості. Принцип природовідповідності. Вікова періодизація. Система шкіл. Класно-урочна система Коменського. Підручники Я.А.Коменського. Я.А.Коменський про школу, вчителя та моральне виховання дітей.

Тема 5. Шкільництво та педагогічна думка в Європі XVII-XVIII ст.

Англійська педагогіка XVII ст.. Педагогічна концепція Дж. Локка. Французьке просвітництво XVIII ст. Педагогічні ідеї Жан-Жака Руссо. Проблеми народної освіти у період французької революції кін. XVIII ст. Народна освіта у країнах Західної Європи XVII-XVIII ст. Моніторіальна система Белл-Ланкастера.

Тема 6. Західноєвропейська педагогіка кінця XVIII – першої половини XIX століття

Педагогічна діяльність Й.Г.Песталоцці. Ідея гармонійного виховання Песталоцці, його теорія елементарної освіти та методика початкового навчання. Ідеї німецьких педагогів філантропів І.Базедова та Хр.Г.Зальцмана. Неогуманізм. В.Гумбольдт та його освітні проекти. Дидактика Дістервега. Теорія навчання й виховання Й. Гербарта. Р.Оуен про формування особистості.

Тема 7. Загальні тенденції світової педагогіки кінця XIX – початку XX століття.

Реформаторська педагогіка (Педагогіка “вільного виховання“. Педагогіка особистості. Експериментальна педагогіка). Педологія. Педагогіка прагматизму. Гуманістичні засади освіти і виховання. Рух нового виховання (М.Монтессорі, С.Френе). Ідея цілісного виховання Р.Штайнера. Ідеї виховання і навчання у педагогіці екзистенціалізму.

Тема 8. Сучасні системи освіти у найрозвиненіших країнах світу

Еволюція освітніх систем у найрозвиненіших країнах на перетині XXI століття. Система освіти в США. Освітня система у Великобританії. Характеристика освітньої системи у Німеччині. Характеристика освітньої системи у Франції. Система освіти в Японії.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Історія вітчизняної школи і педагогіки

Тема 9. Народна мудрість виховання дітей та молоді. Освіта, школа і педагогічна думка до княжої і княжої доби IX – XVI ст.

Традиції та обряди як основа української етнопедагогіки. Засоби народного виховання дітей та молоді. Шляхи народного виховного впливу. Форми та методи народного виховання зростаючої особистості.

Освіта до часу хрещення Київської Русі. Соціальні умови становлення писемності та виникнення перших шкіл у Київській Русі. Зміст та організація навчання у Київській Русі. Перекладна література та перші педагогічні пам'ятки Київської Русі.

Тема 10. Розвиток освіти і педагогічної думки в епоху українського Відродження (XVI – середина XVIII ст.)

Загальна характеристика культури й освіти українського Відродження. Виникнення братських шкіл. Острозька академія. Діяльність козацьких шкіл в Україні (січові, полкові, музичні та ін.). Система виховання лицаря-козака. Навчальні студії й діяльність громадських об'єднань студентів у Києво-Могилянській Академії. Вплив європейських культурних процесів на освітньо-культурне Відродження в Україні. Перші українські вчені: П.Русин і Ю.Дрогобич. Українська граматика М.Смотрицького. Енциклопедія П.Беринди та риторика І.Галатовського. Педагогічні погляди Є.Славинецького та С.Полоцького. Освітньо-педагогічна діяльність Ф.Прокоповича.

Тема 11. Українська школа і педагогіка періоду руїни (друга половина XVIII століття)

Ідея народності та природо відповідності виховання Г.Сковороди. Г.Сковорода про розумове, моральне, трудове виховання дітей. Педагогічна діяльність Ломоносова

Статут 1786 року Російської імперії про зміст та особливості шкільної системи Система освіти на Правобережній Україні та Закарпатті.

Тема 12. Школа і педагогічна думка в Україні (перша половина XIX століття)

Загальна характеристика освіти в Україні у першій половині XIX століття. Культурно-освітня діяльність західноукраїнських діячів (М.Шашкевич, І.Вагілевич, Я.Гловацький, М.Левицький). Педагогіка О.Духновича. Культурно-просвітницька діяльність К.Трило-Мефодіївського товариства (Т.Шевченко, П.Куліш, М.Костомаров). Педагогічна система К. Д. Ушинського.

Тема 13. Освіта та педагогічна думка в Україні другої половини XIX – початку XX століття)

Стан освіти в Україні у 60-ті роки. Характеристика громадсько-педагогічних рухів. Освітньо-педагогічна діяльність М.Пирогова. Організаційна та педагогічна діяльність М.Корфа. Просвітницько-педагогічна діяльність Х.Алчевської. Теорія й практика вільного виховання Л.Толстого. Теорія фізичного виховання особистості П.Лесгафта.

Ідея національної школи М.Драгоманова. Наукова й освітня діяльність Наукового товариства імені Тараса Шевченка. Ідея національного шкільництва М.Грушевського. Загальна характеристика освіти на західноукраїнських землях. Педагогічні погляди Ю.Федьковича.

Характеристика системи освіти в Україні напочатку XX століття. Освітньо-педагогічні погляди І.Франка. Педагогічні ідеї Лесі Українки. Освітня й педагогічна діяльність Т.Лубенця.

Розробка завдань та змісту національної освіти в УНР. Ідея національної школи С.Русової. Ідея національного рідномовного виховання І.Огієнка.

Тема 14. Школа і педагогіка України у радянський період

Національна освіта в 20-ті роки XX століття. Особливості розбудови загальної, професійної й вищої школи у 20-ті роки XX ст.. Національний виховний ідеал Г.Ващенка. Педагогічна система А.Макаренка. Уніфікація загальної освіти в 30-ті роки. Особливості становлення освіти у післявоєнний час (кінець 40-50 роки). Розвиток освіти й педагогіки у 60-ті

роки. Школа і педагогіка України у період застою (70-80 роки). Педагогічна діяльність і теоретична спадщина В.Сухомлинського.

Тема 15. Утвердження освіти в Україні на сучасному етапі духовного і національного відродження

Утвердження демократичних державно-громадських засад освіти й виховання молоді. Реформування освіти на сучасному етапі розвитку українського суспільства. Утвердження шляхів та засобів національного виховання дітей та молоді. Особливості реформування професійної, вищої й педагогічної освіти.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Історія зарубіжної школи та педагогіки													
Тема 1. Освіта й виховання у світовій суспільній цивілізації. Педагогічна думка епохи Античності	–	–	–	–	–	–	6	–	–	–	–	–	5
Тема 2. Школа й педагогіка епохи Середньовіччя	–	–	–	–	–	–	7	1	–	–	–	–	5
Тема 3. Школа й педагогіка епохи Відродження	–	–	–	–	–	–	7	1	–	–	–	–	5
Тема 4. Педагогічна теорія Я. А. Коменського	–	–	–	–	–	–	7	–	2	–	–	–	5
Тема 5. Шкільництво та педагогічна думка у Європі XVII-XVIII ст.	–	–	–	–	–	–	5	–	–	–	–	–	5
Тема 6. Західноєвропейська педагогіка кінця XVIII – першої половини XIX століття	–	–	–	–	–	–	4	–	–	–	–	–	4
Тема 7. Загальні тенденції світової педагогіки кінця XIX – початку XX століття.	–	–	–	–	–	–	5	–	–	–	–	–	5
Тема 8. Сучасні системи освіти у найрозвиненіших країнах світу.	–	–	–	–	–	–	7	2	–	–	–	–	5
Разом за змістовим модулем 1	–	–	–	–	–	–	48	4	2	–	–	–	39
Змістовий модуль 2. Історія вітчизняної школи і педагогіки													
Тема 9. Народна мудрість виховання дітей та молоді. Освіта, школа і педагогічна думка до княжої і княжої доби IX – XVI ст.	–	–	–	–	–	–	7	1	–	–	–	1	5
Тема 10. Розвиток освіти і педагогічної думки в епоху Українського відродження (XVI – перша пол. XVII ст.)	–	–	–	–	–	–	7	–	–	–	–	1	6
Тема 11. Українська школа і педагогіка періоду руїни	–	–	–	–	–	–	7	–	–	–	–	1	6
Тема 12. Школа і педагогічна думка в Україні першої половини XIX століття.	–	–	–	–	–	–	7	1	–	–	–	–	6

Тема 13. Освіта та педагогічна думка в Україні другої половини XIX – початку XX століття	–	–	–	–	–	–	8	–	2	–	–	6
Тема 14. Школа і педагогіка України у радянський період	–	–	–	–	–	–	6	–	–	–	–	6
Тема 15. Утвердження освіти в Україні на сучасному етапі духовного й національного відродження	–	–	–	–	–	–	6	–	–	–	–	6
Разом за змістовим модулем 2	–	–	–	–	–	–	42	2	2	–	–	41
Усього годин	–	–	–	–	–	–	90	6	4	–	–	80
Модуль 2												
ІНДЗ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Усього годин	–	–	–	–	–	–	90	6	4	–	–	80

6. Теми семінарських занять

№ п/п	Теми семінарських занять	Кількість годин
1.	Педагогічна теорія Я. А. Коменського.	2
2.	Освіта та педагогічна думка в Україні другої половини ХІХ – початку ХХ століття	2
Всього		4

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Освіта й виховання у світовій суспільній цивілізації. Педагогічна думка епохи Античності	5
2	Школа й педагогіка епохи Середньовіччя	5
3	Школа й педагогіка епохи Відродження	5
4	Педагогічна теорія Я. А. Коменського	4
5	Шкільництво та педагогічна думка у Європі ХVІІ-ХVІІІ ст.	5
6	Західноєвропейська педагогіка кінця ХVІІІ – першої половини ХІХ століття	5
7	Загальні тенденції світової педагогіки кінця ХІХ– початку ХХ століття.	5
8	Сучасні системи освіти у найрозвиненіших країнах світу.	5
9	Народна мудрість виховання дітей та молоді. Освіта, школа і педагогічна думка до княжої і княжої доби ІХ – ХVІ ст.	5
10	Розвиток освіти і педагогічної думки в епоху Українського відродження (ХVІ – перша пол. ХVІІ ст.)	6
11	Українська школа і педагогіка періоду руїни	6
12	Школа і педагогічна думка в Україні першої половини ХІХ століття.	6
13	Освіта та педагогічна думка в Україні другої половини ХІХ– початку ХХ століття	6
14	Школа і педагогіка України у радянський період	6
15	Утвердження освіти в Україні на сучасному етапі духовного й національного відродження	6
Разом		80

8. Індивідуальні завдання

(Індивідуальне навчально-дослідне завдання)

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) виконується в формі мікродослідження на базі одного із навчальних закладів під час проходження студентами педагогічної практики. Оформляється у вигляді реферату.

Вимоги: наявність усіх необхідних структурних одиниць, відповідне оформлення, висловлення власної думки у висновках, опрацювання не менше 10 джерел літератури, прилюдний захист основних положень.

Тематика індивідуальних навчально-дослідних завдань

1. Характеристика змісту освіти й виховання у перших школах (порівняльний аналіз).
2. Становлення виховання дітей у доісторичний період з ХХ ст. до н.е. до поч. н.е.
3. Загальні тенденції виховних систем у Середньовіччі (порівняльний аналіз).
4. Традиційні засади виховання селянських дітей у Середньовіччі.
5. Аналіз загальноосвітніх систем Середньовіччя і Відродження.
6. Прогресивні виховні тенденції у педагогіці епохи Відродження.
7. Принцип природовідповідності Коменського і сучасність.
8. Виховні ідеї Локка і завдання виховання в Україні (у сьогоденні).
9. "Вільне виховання" Ж.-Ж. Руссо як засіб утвердження відповідальності дітей.
10. Теорія і методика початкового навчання Й. Песталоцці.
11. Ідея поєднання навчання з працею Р. Оуена.
12. Основні етапи навчального процесу (И.Дістервега і сучасної дидактики).
13. Ідея навчання дітей Дж. Дьюї.
14. Екзистенціалізм і врахування дитячої свободи у вихованні.
15. А. Маслоу і сутність гуманізації виховання.
16. Провідні тенденції освітніх систем ХХІ ст.
17. Початкова освіта у Великобританії, Франції, ФРН (порівняльний аналіз).
18. Особливості організації педагогічної освіти у США.
19. Система світської і духовної освіти у Київській Русі (Х-ХІІ ст.)
20. Взаємозв'язок освіти і культури українського Відродження (ХVІІ ст.).
21. Система козацьких шкіл в Україні (ХVІІ ст.).
22. Розвиток школи й педагогічної науки в післявоєнні роки.
23. Школи софістів (V ст. до н. е.). Риторика як наука про ораторське мистецтво.

Демосфен.

24. Виховання, освіта та педагогічна думка Візантії.
25. Основні педагогічні ідеї епохи Відродження у країнах Західної Європи.
26. Провідні педагогічні ідеї епохи Відродження. Зародження гуманістичної педагогіки.
27. Єзуїтська система виховання та навчання.
28. Діяльність українських просвітителів і педагогів: Йов Борецький, Інокентій Гізель, Лазар Баранович, Йоасаф Кроковецький, Симеон Полоцький, Єпіфаній Славенецький. Педагогічна діяльність і погляди Феофана Прокоповича.
29. Характеристика народної освіти в Україні у ХVІІІ ст.
30. Проекти реформи народної освіти в епоху Великої Французької революції (1789-1794)
31. Педагогічний рух 60-х років ХІХ ст. у Росії. Освітні реформи 80-х років.
32. Теорія розумової обдарованості (Біне, Сімон, Торндайк, Терман).
33. Освітні реформи 1917–1920 рр.
34. Школа й педагогічна думка в роки Вітчизняної війни 1941–1945 рр.
35. Ідеї соціального виховання.
36. Педологія в історії радянської школи.
37. Характеристика навчально-виховних закладів Росії, України першої половини ХІХ ст. Харківський університет (1805), Київський університет (1834), Гімназія вищих наук кн. Безбородько (1820), колеґії, ліцеї тощо.

38. Основні напрями реформи загальноосвітньої і професійної школи (1984).

39. Основні типи шкіл, що функціонували наприкінці XVII–XVIII ст. в різних країнах Європи та в Україні й Росії. Порівняльний аналіз.

9. Методи навчання

Словесні (розповідь, бесіда, лекція тощо), наочні (ілюстрація, демонстрація тощо), практичні методи, репродуктивний метод, частково-пошуковий метод, метод проблемного навчання, самостійна робота студентів, розв'язування задач або творчих завдань, інтерактивні методи навчання тощо.

10. Методи контролю

Усне опитування, письмове тестування, захист ІНДЗ, перевірка виконання самостійної роботи, критична оцінка опрацьованої літератури, письмове міркування, підготовка та захист реферату, залік.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

	Теоретична підготовка	Практичні уміння і навички
Високий, А, 90 – 100, відмінно	Студент має глибокі, міцні і системні знання про теоретичні засади педагогіки; нормативно-правову базу педагогіки; зміст роботи, що пов'язана з вирішенням проблем навчання та виховання підростаючого покоління; вмє синтезувати знання по окремих темах; використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.	Студент самостійно орієнтується в потоці інформації з дисципліни; здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. При підготовці до практичних та лабораторних занять студент дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.
Вище середнього, середній В, С, 75 – 89; дуже добре, добре	Студент знає і може самостійно визначити зміст роботи, що пов'язана з вирішенням проблем навчання та виховання особистості; може синтезувати знання по окремих темах, давати точні формулювання. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.	Студент самостійно виконує завдання, передбачені програмою дисципліни, володіє базовими навичками обґрунтувати творче застосування основних положень педагогічної теорії у майбутній професійній діяльності, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату. При виконанні завдань практичних та лабораторних занять студент може самостійно виконати роботу в повному обсязі й зробити правильні висновки
Достатній, Д, Е, 61 – 74, задовільно, достатньо	Студент відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теорії; допускає неточні і не повні відповіді, не чітко їх формулює, робить окремі помилки у відповіді, але може їх усунути під керівництвом викладача, недостатньо	Студент може виконувати найпростіші завдання, але не спроможний самостійно висвітлити загальні питання; робить висновки, але не розуміє матеріал достатньою мірою.

	володіє термінологією.	
Початковий, Fх, F 1 – 60, незадовільно	Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями щодо педагогічних процесів. У відповіді цілком відсутня самостійність. Студент знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями курсу, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення.	Допускає істотні помилки, невпевнено, з великими утрудненнями виконує практичні завдання.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
Змістовий модуль I									
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	МК	100
4	4	4	5	4	4	5	5	15	
Змістовий модуль II									
T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	T 15	МК		
5	5	5	5	5	5	5	5	15	

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	відмінно	зараховано
82–89	добре	
75–81		
69–74		
60–68	задовільно	
35–59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення: мультимедійні засоби (електронні підручники, словники, енциклопедії, відео-, та аудіо матеріали; ресурси Інтернету). Ефективно використовується інформаційно-освітнє середовище для підтримки очної та заочної (дистанційної) форм навчання, розміщеного на платформі дистанційного навчання «Moodle», яка є засобом отримання студентами необхідної інформації, активізації, комунікації (зокрема, у ситуації викладач – студент), перевірки знань, умінь та навичок.

14. Рекомендована література

Основна

1. Артемова Л. В. Історія педагогіки України: підруч. / Любов Вікторівна Артемова. – К.: Либідь, 2006. – 420 с.
2. Зайченко І. В. Історія педагогіки: у двох книгах / Іван Васильович Зайченко. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. – Кн. I: Історія зарубіжної педагогіки. – 2010. – 624 с.
3. Зайченко І. В. Історія педагогіки: у двох книгах: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Іван Васильович Зайченко. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. – Кн. II: Школа, освіта і педагогічна думка в Україні. – 2010. – 1032 с.
4. Константинов Н. А. История педагогики. – М.: Просвещение, 1982. – 447 с.
5. Левківський М. В. Історія педагогіки: навч-метод. посіб. / Михайло Васильович Левківський. – [3-є вид., доп.]. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 190 с.
6. Любар О. О. Історія української школи і педагогіки: навч. посіб. / Любар О. О., Стельмахович М. Г., Федоренко Д. Т.; за ред. О. О. Любара. К.: «Знання», КОО, 2003. – 450 с.
7. Українська педагогіка в персоналіях: навч. посіб. / [за ред. О. В. Сухомлинської]. – [в 2-х т.]. – К.: Либідь, 2005. – Т. 1. – 624 с.
8. Українська педагогіка в персоналіях: навч. посіб. / [за ред. О. В. Сухомлинської]. – [в 2-х т.]. – К.: Либідь, 2005. – Т. 2. – 552 с.

Допоміжна

1. Античное наследие в культуре Возрождения. – М.: Наука, 1984. – 285 с.
2. Антология педагогической мысли Украинской ССР / Сост. Н. П. Калениченко. – М.: Педагогика, 1988. – 640 с.
3. Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Наталія Павлівна Волкова. – [3-ге вид., стер.]. – К.: Академвидав, 2009. – 616 с.
4. Видатні українські педагоги: інформаційний довідник / [авт.- упор. Л. В. Калуська]. – Тернопіль: Мандрівець, 2008. – 224 с.
5. Видатні постаті України: [біографічний довідник / Г. В. Щокін, М. Ф. Головатий, В. А. Гайченко та ін.]. – К.: МАУП: Книжкова палата України, 2004. – 872 с.
6. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: посіб. для студ. вищ. навч. закладів / Омелян Вишневський. – Дрогобич: Коло, 2006. – 608 с.
7. Державна національна програма «Освіта» («Україна ХХІ століття») // Освіта. – 1993. – № 44,45, 46.
8. Дистервег А. Избранные педагогические сочинения / А. Дистервег; сост. В. А. Ротенберг; общая ред. Е. Н. Медынского. – М.: Учпедгиз, 1956. – 374 с.
9. Жураковский Г. Е. Очерки по истории античной педагогики / Г. Е. Жураковский. – М.: Изд-во АПН РСФСР, 1963. – 510 с.
10. История педагогики и образования. От зарождения воспитания в первобытном обществе до конца XX в.: учеб. пособие для пед. ун-тов / Под. ред. А. И. Пискунова. – М.: ТЦ «Сфера», 2001. – 512 с.
11. Історія педагогіки / За ред. Гриценка М.С. – К.: Вища, шк., 1973. – 448 с.
12. Історія української школи і педагогіки: хрестоматія / [уклад. О. О. Любар; за ред. В. Г. Кременя]. – К.: Знання, 2005. – 767 с.
13. Коваленко Є. І. Історія зарубіжної педагогіки. Хрестоматія: навч. посіб. / Є. І. Коваленко, Н. І. Белкіна; за заг. ред. Є. І. Коваленко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 664 с.

14. Кравець В. Зарубіжна школа і педагогіка ХХ століття: навч. посібник для студентів пед. навч. закладів / В. П. Кравець. – Тернопіль, 1996. – 290 с.
15. Кравець В.П. Історія української школи і педагогіки: Курс лекцій. – Тернопіль, 1994. – 369 с.
16. Мазоха Д. С. Педагогіка: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Д. С. Мазоха, Н. І. Опанасенко. – К.: Центр учбової літератури, 2005. – 232 с.
17. Омеляненко В. Л. Педагогічна мудрість віків: навч. посіб. / В. Л. Омеляненко, А. І. Кузьмінський. – К.: Знання, 2009. – 411 с.
18. Персоналії в історії національної педагогіки: 22 видатних українських педагогів / А. М. Бойко, В. Д. Барзінова, та ін. – К.: ВД “Професіонал”, 2004. – 427 с.
19. Сбруєва А. А., Рисіна М. Ю. Історія педагогіки у схемах, картах, діаграмах: Навчальний посібник. – Суми: СумДПУ, 2000. – 208 с.
20. Хрестоматія з історії педагогіки / [за заг. ред. чл.-кор. НАПН України, д-ра пед. наук, проф. А. В. Троцько]. – [в 2-х т.]. – Харків: ХНАДУ, 2011. – Т. 2. – 524 с.

15. Інформаційні ресурси

1. www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.
2. <http://www.library.edu-ua.net/id/485/> – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України.
3. <http://www.mon.gov.ua/> – Міністерство освіти, науки, молоді та спорту України – офіційний сайт.
4. <http://enc-dic.com/biography> – бібліографічний словник.
5. <http://enc-dic.com/pedagogics> – педагогічний словник.
6. <http://uk.wikipedia.org/wiki> – Вікіпедія, вільна енциклопедія.
7. www.klex.ru/books/age_psychology/diary.rar – електронна бібліотека праць класиків педагогіки.
8. http://www.rsu.edu.ru/files/e-learning/Shetinina_History/10.htm – електронний навчально-методичний посібник з історії педагогіки